

selv om Forholdene i Europa skulde blive roligere i Løbet af nogle Maaneder, saa vil der jo i heldigste Tilfælde gaa endnu et Par Maaneder, før Grundloven kan gennemføres. Derfor vil jeg indstændig bede de Foreninger, som endnu ikke har lagt en Arbejdsplan for i Vinter, om at gøre det. Det vil sikkert kunne blive en god Arbejdsvinter for vore Foreninger, da de alvorlige Tider vil svække Lysten til tom Selskabelighed. Og er der noget, der kan mane danske Kvinder til Arbejde, saa er det da Øjeblikkets fortvivlede Tilstande. Vi maa gøre os klart, at vi, naar vi forhaabentlig inden Aar og Dag faar Valgretten, ogsaa er med til at bære Ansvaret for vort Lands og vort Folks Skæbne, bl. a. gennem den Indflydelse, som politisk Stemmeret giver paa Valget af de Personer, i hvis Hænder Landets Styrelse er lagt. Og er det til alle Tider af stor Betydning for et Folk, at det regeres af dygtige, samvittighedsfulde Mennesker, saa er det af dobbelt Betydning i Tider som disse, hvor Menneskehedens dyriske Instinkter giver sig Udslag gennem en meningsløs Verdenskrigs hele Raahed og Brutalitæt.

Ganske vist er det en stor Skuffelse for danske Kvinder atter at se Tidspunktet for vor politiske Frigørelse skubbet ud i det uvisse, men lad den Skuffelse ikke lamme os, men tværtimod mane os til at bruge Ventetiden godt, saa Frigørelsens Dag kan finde os forberedte til at paatage os Ansvaret som Statsborgere. En Verdenskrig som den nuværende giver Stof til Samtale og Trang til Kundskab. Der vil sikkert i disse Dage rundt i vore Foreninger være stor Interesse for at høre mere end den blotte Avislæsning giver om de Lande og de Folk, som kæmper paa Liv og Død, og der vil være Trang til at faa nærmere Kundskab om Folkeretten og om de internationale Regler, hvorefter Krige i vore Dage bør føres.

Der er intet, der slaar saa meget i Stykker som en Krig, intet der som den knuser Forhaabninger, fornædler Mennesker og vender op og ned paa alle borgerlige Samfundsforhold. Den strækker sin lammende Haand selv over de Lande, som er saa lykkelige at kunne holde sig udenfor dens egentlige Rædsler.

Men efter en Krig bliver der Brug for alle god Kræfter i et Folk. Lad os derfor tage fat paa Vinterarbejdet i Haab om, at vi inden Arbejdsaaaret er ude kan mødes under saadanne Forhold, at vi kan holde Fest sammen som fuldt ansvarlige Samfundsborgere.

Aalborg d. 25/8-14

Johanne Rambusch.

Fra Udlandet.

To Telegrammer.

Paris, 6. Aug.

Da en Masse Sporvognskonduktører er indkaldt, har det været nødvendigt at henvende sig om Hjælp til den daglige Trafik hos deres Familier, og Tjenesten foregaar nu paa sædvanlig Vis med Assistance af de fraværende Mænds Hustruer og Døtre.

Brüssel, 10. Aug.

Høsten er glimrende, men Mændene er indkaldt. Paa en tre Ti-

Kr. Dette kan tjene til Sammenligning ved en Bedømmelse af vore egne Kvinders Stilling. Engelske Arbejderkvinder over hele England har en gennemsnitlig Løn af 6 Kr. 30 Øre pr. Uge.

»Men vi vil især bede Dem at overveje de gifte Kvinders Kaar. Mange af os er Mødre for en stor Børneflokk. Vi fører en fortvivlet Kamp for at faa de Penge til at slaa til, som vore Mænd bringer hjem. Som Regel ved Manden ikke, hvordan Pengene skal anvendes. Det er Moderen, der under daglig Pine og Angst søger at faa det mest mulige ud af dem. Hvor vanskelig denne Opgave er, derom vidner med frygtelig Klarhed de hyppige Selvmord, som finder Sted blandt Arbejderhustruer i east-end. Og disse Selvmord finder særlig ofte Sted netop nu. Hver Opgang af Rentefoden, af Prisen paa Lev-

nedsmidler og andre Livsfornødenheder berører os Kvinder føleligt, og Spørgsmaal om disse Sager, om Frihandel eller Toldbeskyttelse o. s. v., som udfylder Dagens politiske Forhandlinger, er skæbnesvangre for vort daglige Liv.

»Livsforsikringsloven har vist, hvilket uhyre Antal Sygdomstilfælde, der indtræffer blandt gifte Kvinder. Hvor det gælder Sygdoms- og Fødselsunderstøttelse, der maa vi Kvinder fordre at faa vort Synspunkt repræsenteret.

»Arbejderklassens Kvinder er saaledes stillede, at alle maa føle dybt for os. Vore Mænd dør gennemsnitlig yngre end i andre Klasser. Industrien dræber dem hurtigt, enten ved Overanstrengelse eller Ulykkestilfælde. Naar vi sidder som Enker med en Flok Børn, kan vi kun tjene den usleste Løn. Den

Hjælp, Lovgivningen yder os, er ringe. Fattigloven behandler os ubarmhjærtigt og er forhadet af enhver fattig Kvinde. I mange Tilfælde nægter den Enken al Hjælp, og det samme gælder den forladte Hustru, som ikke vil skilles fra sine Børn. Den goddædige Hjælp er omgiven af de mest ydmygende Vilkaar, der vækker Harme og Fortvivlelse hos enhver hæderlig Kvinde.

»Vi kan tale med om disse Ting, thi vi kender dem af bitter Erfaring. Vi kender den frygtelige Kamp mod Nød og Mangel, som Enkerne maa gennemgaa — uden egen Skyld.

»Alle Spørgsmaal vedrørende Moral og Forholdet mellem Mand og Kvinde berører os stærkt. Vi Arbejderkvinder er alt for fattige til at erholde Skilsmisse, men mange af os tvinges til at ansøge om